

stykkelige i Forsømmelse af Skolen; og, naar man erindrer, at der er store Sogne her i Landet, hvor der findes indtil 8 a 9 Skoler, og man derhos af statistiske Optegnelser veed, at i Løbet af 3 Maaneder kunne indtil $\frac{2}{3}$ af Familiefædrene eller Børgerne blive pligtige til at erlægge Mulk, saa vil man let kunne indse, hvilke overordentlig vanskelige og besværlige Forhandlinger det vilde medføre for de vedkommende Medlemmer af Sogneraadet eller Skolekommissionen, naar de med hver enkelt Familiefader skulde afhandle Grundene til alle de Forsømmelser, der havde fundet Sted i Løbet af hele 3 Maanedes, for derpaa at komme til en Afgjørelse. Man mente, at dette vilde være et Arbejde, der vilde være dels uoverkommeligt, dels i høj Grad ubehageligt for de vedkommende Medlemmer af den kommunale Bestyrelse, og man troede derhos, at en Forantaltning som denne vilde vække Uvillie hos Befolkningen i det Hele. Rigeoverfor saadanne Udtalelser af de faghyndige Autoriteter rundt om i Landet vovede Ministeriet ikke at fastholde den Tanke, det fra Først af havde havt, og i det Forslag til en ny Skolelov, der blev forelagt i dette høie Thing i forrige Samling, fastholdt Ministeriet derfor Mulksystemet paa den gamle Maade, dog saaledes, at Mulkterne af Hensyn til den Bærdi, som Pengene have tabt i de mange Aar, der ere forløbene siden 1814, fordobledes, hvorhos Ministeriet ligeledes fastholdt Bestemmelsen om, at Inddrivelsen af Mulkterne skulde som tidligere ske hver Maaned. Der var kun een Henseende, i hvilken Ministeriet troede at kunne forlade det gamle Standpunkt, nemlig ved at indrømme, at der skulde prøves Udpantning for Skolemulkter, inden de bleve afføned; men selv imod denne Bestemmelse blev der meget almindelig veit Indsigelse, idet man nemlig selv i den nyeste Tid i Pressen har set faghyndige Mand udtale, at det netop er den allerbedste og hensigtsmæssigste Maade at ramme Forsømmelse paa, naar de gaa ud over de Familiefædre eller Børgere, der skulde sørge for, at Børnene kom i Skole, medens man ved Udpantning berøver Familiernes, Koner og Børn, Noget af det, som er nødvendigt for dem til deres daglige Existens. Ministeriet har saaledes fastholdt, at man maatte forhøje Skolemulkterne, at Mulkteringen maatte ske maanedsvis, og at der maatte være et skarpe Tilsyn i saa Henseende, end der tidligere havde været, og i den Anledning udsendte den forrige Kultusminister under 5te Februar forrige Aar et Circulære til samtlige Skoledirektioner i Landet, hvori der blev indskæret dem Nødvendigheden af at paase, at Skoleforsømmelser bleve mulkterede, og at det ny iagttoget, at Mulkterne bleve dikterede hver Maaned, for at den tilfattede Virkning af dem derved bedre kunde blive opnaaet. — Det turde maasse allerede heraf være klart for det høie Thing, at Meningerne netop om dette Spørgsmaal ere i høj Grad delte, og at det i ethvert Tilfælde er meget

tvivlsomt, hvilken Vej der vil være den rette at gaa. Allerede derfor tør jeg ikke negte, at man har maattet anse det for meget betænkeligt at udtage et saadant Stykke af den almindelige Lov og gjøre det til Gjenstand for en særlig Lov. Man har rigtignok ment, at der var paatrængende Nødvendighed for at gjøre det, da det nuværende System fremkalde overordentlig megen Uvillie; men jeg har en Mistanke om, at det nye System vilde fremkalde ikke mindre Uvillie, og jeg skal kun bemærke, at der til Ministeriet ikke er indkommet Klage over, at man f. Ex. har maatte afføne Skolemulkter, hverken i Almindelighed eller særlig Mulkter for ringe Beløb. Den største Mislighed ved Skolemulkterne er aabenbart den, at vedkommende Skolekommissioner ikke ere strenge nok med at idømme dem, og Ministeriet har gjentagne Gange været sat i den ubehagelige Nødvendighed at maatte tvinge forskjellige Skolekommissioner rundt omkring i Landet til i saa Henseende at opfylde deres Pligt. Deri ligger en af de allerstørste Vanskeligheder, og man har derfor gjort flere Forslag til at faae en anden Ordning i saa Henseende gennemført. Jeg skal kun minde om, at der har været foreslaet, at Mulkteringen skulde for Fremtiden overdrages til de Kredsinpektorer, som i den senest forelagte Skolelov vare foreslaede at skulle ansættes rundt omkring i Landet. Jeg skal tillade mig at gjenkalde i Thingets Erindring, at allerede ifjor, da Udvalget havde afgivet sin Betænkning om Skolesagen, havde de samme ærede Herrer Forslagsstillere den Tanke at indbringe et særskilt Lovforslag om Mulkteringen. Det stod imidlertid paa Modstand hos de ærede Medlemmer af Udvalget, der fandt, at det ikke vilde være rigtigt at udtage et enkelt Stykke, som dog stod i nyie Forbindelse med hele Loven, og de traadte derfor tilbage. Imidlertid kan jeg ikke negte, at det forekommer mig, at den samme Betænkelighed endnu er tilfæde. Jeg havde allerede, forinden dette Forslag kom frem her i Thinget, den Ære mundtlig at samtale derom med de Herrer Forslagsstillere, og jeg tillod mig da at udtale, at, om jeg end i flere Enkeltheder kunde være villig til at gaa ind paa en Forandring i de bestaaende Forhold, fandt jeg dog for Dieblisset overveieende Betænkelighed ved allerede nu at medvirke til Gjennemførelsen af et enkelt Stykke af den almindelige Skolelov, der, som jeg haaber, i en ikke fjern Fremtid skal komme til at foreligge for det høie Thing til Beslutning. Jeg skal saaledes ganske henstille til det høitærede Thing, hvorvidt det vil give denne Sag videre Fremme, eller ikke.

S. Pedersen: Ja, jeg veed ikke, om jeg tør betragte den høitærede Ministers Slutningsudtalelse som et Tilfagn om, at man allerede i en nær Fremtid eller i alt Fald i denne Samling kan vente et Forslag til en almindelig Skolelov indbragt for Thinget. — Jeg skal dernæst tillade